

## **Zvláštnosti a nepravidelnosti větné stavby**

### **Samostatný větný člen**

**Prázdniny**, ty se mi letos vydařily.

Tam bylo krásně, **u moře**.

**Hudbu**, tu měl vždycky rád.

**Peněz**, těch měl vždycky dost.

### **Výpustka (elipsa) – je nevyjádření části věty**

- vynechání části věty
- Kdy ses vrátil? **V šest.**

**Vsuvka** – vložené výrazy, které s větou obsahově souvisí, ale mluvnicky do celku zařazeny nejsou

Stalo se to, **zdá se mi**, před prázdninami.

Paní učitelko, **prosím Vás**, omluvte...

Já vám, **promiňte mi to**, musím říct pravdu.

### **Oslovení, citoslovce, částice**

**Paní učitelko**, omluvte mého syna.

**Au**, to bolí.

**Ano**, tak to uděláme.

### **Nedokončená věta**

Běž, nebo tě...

## **Chyby ve větné stavbě**

- **chyby, které se objevují ve slohu**

### **Anakolut**

- vybočení z větné stavby
- **Ti**, kdo se přihlásili na zájezd, **se sejdeme po vyučování.**

### **Zeugma**

- ve větě jsou dvě slovesa, z nichž každé vyžaduje doplnění v jiném tvaru
- **Pečujte a zalévejte květiny.** (Pečujte o květiny a zalévejte je.)

## Kontaminace

- jedná se o směřování vazeb
- Musíme se zamýšlet o svém budoucím povolání (přemýšlet o); (zamýšlet nad).

Zopakujte si souvětí podřadné; vedlejší věty: učebnice str. 104 – 113

### Pravopisná cvičení

1) ...leva dámské obuvi, ...chovat dárek, ...běhnout ... vojenské služby ...temnělé nebe, ...páchat atentát, ...mýt špínu, ...běr papíru, ...pálit papír, ...koumat ...tavbu těla, ...pevnit půdu pod nohama, ...rudnout vzteky, dětský pěvecký ...bor, ...hluk lidí, ...mizet ze ...cény, ...hrnout na hromadu, ...vinout koberec, pravidelná ...trava, hustý provoz ...leva, ...hodit balvan ... skály, ...dřevěnělé nohy, ...červenalá obloha, ...hrabat popel, večerní ...právy, ...trávit prázdniny u moře, ...lepšit prospěch, ...hnilé listí, ranní ...měna, ...končená práce, ...hostit se dobře ...věřeného úkolu, ...obecněná pojmenování, ...ocelit nervy, ...koušet z přírodopisu, ...tesk po domově, ...práva obce

2) my se také z...částníme, mrazivý ...norový den, sestoupili dol... do ...dolí, v...ně pomerančové k...ry, , možnosti z...rodnění p...dy, čerstvě ulovené ...střice, lázeňská k...ra, d...myslný zabezpečovací systém, více...čelové zařízení, d...stojníci a podd...stojníci, rozp...lený koláč, z...staneme na horách týden, soutok ...hlavy a ...slavy, nový sk...tr, v...bec nikdo nez...stal na oběd, z holubník... se ozývalo vrk..., vrk..., namáhavá horská t...ra, rybář ulovil ...hoře, manik...ra včetně n...žtiček, ne...spěšný pokus o rekord, včely vylétaly ze třech ...lů, jede dom... do ...jezdu

3) **Vymysli věty na daná slova. Samozřejmě můžeš měnit tvar slov.**

Zběhlý

Sběhlý

Sjednat

Zjednat

Smazat

Zmazat

Smotat

Zmotat

Správa

Zpráva

Shlížet

Zhlížet

Zbít

Sbít

Slíbat

Zlíbat

Scvrknout

Shnít

Zmodrat

### **Práce s textem**

Byl jeden dědeček z Budína  
výrazný vztekloun a prudina.  
Rozdupal na kusy  
džbány a ubrusy  
kdekomu z okolí Budína.

Byl jeden dědeček z Koněprus,  
naprosto nevěděl, co je vkus.  
Neváhal vzít do bryčky  
prase a tři sůvičky,  
čímž velmi zneklidnil všechny z Koněprus.

Byl jeden dědeček původem z Rudné,  
který měl nápady sporné až zrudné.  
Klidně si vzal na louku  
škopík místo klobouku,  
ten zcela matoucí dědeček z Rudné.

- 1) Patří tyto ukázky k nonsensové poezii? Svou odpověď zdůvodni.
- 2) Jaké má rýmové schéma limerik? Jedná se tedy o limeriky?
- 3) Vyhledej první přívlastek neshodný:
- 4) Vypiš několikanásobné větné členy:
- 5) Z druhé části vypiš: a) zájmeno neurčité:  
b) vedlejší větu předmětnou:  
c) předměty:
- 6) V poslední sloce podtrhni inverzi (inverze – obrácení slovosledu).
- 7) Má 3. a 4. verš shodný počet slabik?

**Vypracovaný pracovní list přepošli na e-mail: [p.janska@centrum.cz](mailto:p.janska@centrum.cz)**